UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL

BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Theokritu eidyllia, tutesti mikra poēmata hex-kai-triakonta

Theocritus

Francofurti, 1553

XVII: Ἐγκώμιον εἰς Πτολεμαῖον

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-724

Visual Library

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΙ δυλλίου ιζ.

Τοῦτο τὸ εἰδύλλιον εἰς Πτολεμαῖον τὸν Φιλάδελφον γέγραπται. Ἀρατεία δὲ κέχρηται εἰσβολῇ. ὁ δὲ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος, Πτολεμαίου τοῦ Λάγου καὶ Βερενίκης ἦν παῖς. διὸ καὶ ἁμαρτάνει ὁ Μούνατος, τοὺς χρόνους τοὺς Θεοκρίτου ἀναβιβάζων εἰς τὸν Φιλοπάτορα, τοσούτῳ χρόνῳ μαχόμενος διαστήματι.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΠΤΟΛΕ μαῖον. Εἰδύλλιον ιζ'.

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καὶ εἰς Δία λήγετε Μοῖσαι
Ἀθανάτων τὸν ἄριστον, ἐπὴν ἀείδωμεν ἀοιδαῖς,
Ἀνδρῶν δ' αὖ Πτολεμαῖος ἐνὶ πρώτοισι λεγέσθω,
Καὶ πύματος, καὶ μέσσος, ὁ γὰρ προφερέστατος ἀνδρῶν.
Ἥρωες, τοὶ πρόσθεν ἀφ' ἡμιθέων ἐγένοντο,
Ῥέξαντες καλὰ ἔργα, σοφῶν ἐκύρησαν ἀοιδῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ Πτολεμαῖον ἐπιστάμενος καλὰ εἰπεῖν,
Ὑμνήσαιμ'. ὕμνοι δὲ καὶ ἀθανάτων γέρας αὐτῶν.
Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλητόμος ἐλθὼν,

Παπταίνει παρεόντος ἅλις πόθεν ἄρξεται ἔργου;
Τί πρῶτον καταλέξω; ἐπεὶ πάρα μυρία εἰπεῖν,
Οἷσι θεοὶ τὸν ἄριστον ἐτίμησαν βασιλήων.
Ἐκ πατέρων μὲν οἷος ἔην, τελέσαι μέγα ἔργον,
Ὁ Λαγίδας Πτολεμαῖος, ὅκα φρεσὶν ἐγκατάθοιτο
Βουλάν, ἂν οὐκ ἄλλος ἀνὴρ οἷός τε νοῆσαι.
Τῆνον καὶ μακάρεσσι πατὴρ ὁμότιμον ἔθηκεν
Ἀθανάτοις, καί οἱ χρύσεος δόμος ἐν Διὸς οἴκῳ
Δέδμηται, παρὰ δ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος φίλα εἰδὼς
Ἑδριάει, Πέρσαισι βαρὺς θεὸς αἰολομίτρας.
Ἀντία δ' Ἡρακλῆος ἕδρα σφιν ταυροφόνοιο
Ἵδρυται στερεοῖο τετυγμένα ἐξ ἀδάμαντος.
Ἔνθα σὺν ἄλλοισιν θαλίας ἔχει οὐρανίδῃσι,
Χαίρων υἱωνῶν περιώσιον υἱωνοῖσιν,
Ὅττι σφέων Κρονίδας μελέων ἐξείλετο γῆρας.
Ἀθάνατοι δὲ καλεῦνται, θεοὶ νέποδες γεγαῶτες.
Ἀμφοῖν γὰρ πρόγονός σφιν ὁ καρτερὸς Ἡρακλείδας,
Ἀμφότεροι δ' ἀριθμεῦνται ἐς ἔσχατον Ἡρακλῆα.
Τῷ καὶ ἐπεὶ δαίτηθεν ἴοι κεκορημένος ἤδη
Νέκταρος εὐόδμοιο φίλας ἐς δῶμ' ἀλόχοιο,
Τῷ μὲν, τόξον ἔδωκεν, ὑπωλένιόν τε φαρέτραν.
Τῷ δὲ, σιδάρειον σκύταλον κεχαραγμένον ὄζοις.
Οἱ δ' εἰς ἀμβρόσιον θάλαμον λευκοσφύρου Ἥβας
Ὅπλα καὶ αὐτὸν ἄγοντι γενειήταν Διὸς υἱόν.
Οἵα δ' ἐν πινυταῖσι περικλειτὰ Βερενίκα

Επρέπε θηλυτέρης, ὄφελος μέγα γειναμένοισι.
Τῆς μὲν Κύπρον ἔχοισα Διώνας πότνια κούρα
Κόλπον ἐς εὐώδη ῥαδινὰς ἐσεμάξατο χεῖρας.
Τῷ, οὔπω τινὰ φαντὶ ἁδεῖν τόσον ἀνδρὶ γυναικῶν,
Οσσον περ Πτολεμαῖος ἑὴν ἐφίλασεν ἄκοιτιν.
Η μὰν ἀντεφιλεῖτο πολὺ πλέον. ὧδέ κε παισὶ
θαρσήσας σφετέροισιν ἐπιτρέπει οἶκον ἅπαντα,
Οππότε κεν φιλέων βαίνεν λέχος ἐς φιλεούσης.
Αστόργου δὲ γυναικὸς ἐπ' ἀλλοτρίῳ νόος αἰεί.
Ρηΐδιαι δὲ γοναί, τέκνα δ' οὔποτ' ἐοικότα πατρί,
Κάλλει ἀριστεύουσα θεάων πότνι' Αφροδίτα,
Σοὶ τήνα μεμέλητο. σέθεν δ' ἕνεκεν Βερενίκα
Εὐειδὴς Αχέροντα πολύστονον οὐκ ἐπέρασεν,
Αλλά μιν ἁρπάξασα πάροιθ' ἐπὶ νᾶμα κατενθεῖν
Κυάνεον, καὶ στυγνὸν ἀεὶ πορθμῆα καμόντων,
Ες ναὸν κατέθηκας, τεᾶς δ' ἀπεδάσσαο τιμᾶς.
πᾶσιν δ' ἤπιος ἥδε βροτοῖς. μαλακοὺς μὲν ἔρωτας
Προσπνείει, κούφας δὲ διδοῖ ποθέοντι μερίμνας
Αργεία κυανόφρυ, σὺ λαοφόνον Διομήδεα,
Μισγομένα Τυδῆϊ, τέκες Καλυδώνιον ἄνδρα.
Αλλὰ Θέτις βαθύκολπος ἀκοντιστὰν Αχιλῆα,
Αἰακίδᾳ Πηλῆϊ. σὲ δ' αἰχμητὰ Πτολεμαῖε
Αἰχμητᾷ Πτολεμαίῳ ἀρίζηλος Βερενίκα.
Καί σε Κόως ἀτίταλλε, βρέφος νεογιλὸν ἐόντα
Δεξαμένα παρὰ ματρὸς ὅτε πρώταν ἴδες ἀῶ.

Ενθα γὰρ εἰλείθυιαν ἐβώσατο λυσίζωνον
Αντιγόνας θυγάτηρ βεβαρημένα ὠδίνεσσι,
Η δέ οἱ εὐμενέουσα παρίστατο. κὰδ δ' ἄρα πάντων
Νωδυνίαν κατέχευε μελῶν. ὁ δὲ πατρὶ ἐοικὼς
παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο. κόως δ' ὀλόλυξεν ἰδοῖσα.
Φᾶ δὲ καταπτομένα βρέφεος χείρεσσι φίλῃσιν,
Ολβιε κῶρε γένοιο, τίοις δέ με τόσσον, ὅσον περ
Δῆλον ἐτίμασεν κυανάμπυκα Φοῖβος Απόλλων.
Εν δὲ μιᾷ τιμῇ τρίοπον καταθεῖο κολώναν,
Ισον Δωριέεσσι νέμων γέρας ἐγγὺς ἐοῦσιν.
Ισον καὶ ῥήναιαν ἄναξ ἐφίλασεν Απόλλων.
Ως ἄρα νᾶσος ἔειπεν, ὁ δ' ὑψόθεν ἔκλαγε φωνᾷ
Ες τρὶς ἀπὸ νεφέων Διὸς αἴσιος αἰετὸς ὄρνις.
Ζηνός που τόδε σῆμα, Διὶ κρονίωνι μέλονται
Αἰδοῖοι βασιλῆες. ὁ δ' ἔξοχος, ὅν κε φιλάσει
Γεινόμενον τὰ πρῶτα. πολὺς δέ οἱ ὄλβος ὀπηδεῖ.
Πολλᾶς δὲ κρατέει γαίης, πολλᾶς δὲ θαλάσσης.
Μυρίαι ἄπειροί τε, καὶ ἔθνεα μυρία φωτῶν,
Λήιον ἀλδήσκουσιν ὀφελλόμενον Διὸς ὄμβρῳ.
Αλλ' οὔτις τόσα φύει, ὅσα χθαμαλὸς Αἴγυπτος,
Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν, ὅτε βώλακα θρύπτει.
Οὐδέ τις ἄστεα τόσσα βροτῶν ἔχει ἔργα δαέντων.
Τρεῖς μέν οἱ πολίων ἑκατοντάδες ἐνδέδμηνται.
Τρεῖς δ' ἄρα χιλιάδες τρισσαῖς ἐπὶ μυριάδεσσι.
Δοιαὶ δὲ τριάδες. μετὰ δέ σφισιν ἐννεάδες τρεῖς,

Τῶν πάντων Πτολεμαῖος ἀγάνωρ ἐμβασιλεύει.
Καὶ μὴν Φοινίκας ἀποτέμνεται, Ἀῤῥαβίας τε,
Καὶ Συρίης, Λιβύης τε, κελαινῶν τ' Αἰθιοπήων.
Παμφυλίοισί τε πᾶσι, καὶ αἰχμυταῖς Κιλίκεσσι
Σημαίνει, Λυκίοις τε, φιλοπτολέμοις τε Κάρεσσι.
Καὶ νάσοις Κυκλάδεσσιν, ἐπεί οἱ νᾶες ἄρισται
Πόντον ἐπιπλώοντι. θάλασσα δὲ πᾶσα καὶ αἶα,
Καὶ ποταμοὶ κελάδοντες ἀνάσσονται Πτολεμαίῳ.
Πολλοὶ δ' ἱππῆες, πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται
Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι ἀσφαραγεῦντι.
Ὄλβῳ μὲν πάντας καταβεβρίθει βασιλῆας.
Τόσσον ἐπ' ἆμαρ ἕκαστον ἐς ἀφνεὸν ἔρχεται οἶκον
Πάντοθε. λαοὶ δ' ἔργα περιστέλλουσιν ἕκηλοι.
Οὐ γάρ τις δηΐων πολυκήτεα Νεῖλον ἐπιμβὰς
Πεζὸς ἐν ἀλλοτρίαισι βοὰν ἐστάσατο κώμαις,
Οὐδέ τις αἰγιαλόνδε θοᾶς ἐξάλλατο ναός.
Θωρηχθεὶς ἐπὶ βουσὶν ἀνάρσιος Αἰγυπτίῃσιν.
Τοῖος ἀνὴρ πλατέεσσιν ἐνίδρυται πεδίοισι
Ξανθοκόμος Πτολεμαῖος, ἐπιστάμενος δόρυ πάλλειν,
Ὧ ἔπι, πάγχυ μέλει πατρώϊα πάντα φυλάσσειν,
Οἷ' ἀγαθῷ βασιλῆϊ, τὰ δὲ κτεατίζεται αὐτός.
Οὐ μὰν ἀχρεῖός γε δόμῳ ἐνὶ πίονι χρυσός,
Μυρμάκων ἅτε πλοῦτος ἀεὶ κέχυται μοχθεύντων.
Ἀλλὰ πολὺν μὲν ἔχοντι θεῶν ἐρικυδέες οἶκοι,
Αἰὲν ἀπαρχομένοιο, σὺν ἄλλοισιν γεράεσσι.

Πολλόν

Πολλὸν δ' ἰφθίμοισι δεδώρηται βασιλεῦσι,
Πολλὸν δὲ πτολίεσσι. πολὺν δ' ἀγαθοῖσιν ἑταίροις.
Οὐδὲ Διωνύσου τὶς ἀνὴρ ἱεροὺς κατὰ 'γῶνας
Ἵκετ' ἐπιστάμενος λιγυρὰν ἀναμέλψαι ἀοιδάν,
Ὧ οὐ δωτίναν ἀντάξιον ὤπασε τέχνας.
Μουσάων δ' ὑποφῆται ἀείδοντι Πτολεμαῖον
Ἀντ' εὐεργεσίης. τί δὲ κάλλιον ἀνδρί κεν εἴη
Ὀλβίῳ, ἢ κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἀρέσθαι;
Τοῦτο καὶ Ἀτρείδαισι μένει. τὰ δὲ μυρία κεῖνα
Ὅσα μέγαν Πριάμοιο δόμον κτεάτισσαν ἑλόντες,
Ἀέρι πᾶ κέκρυπται, ὅθεν πάλιν οὐκέτι νόστος.
Μοῦνος ὅδε προτέρων τοκέων ἔτι θερμὰ κονίη
Στειβόμενος καθύπερθε, ποδῶν ἐκμάσσεται ἴχνη.
Μητρὶ φίλᾳ καὶ πατρὶ θυώδεας εἴσατο νηούς.
Ἐν δ' αὐτοὺς χρυσῷ περικαλλέας ἠδ' ἐλέφαντι
Ἵδρυσεν, πάντεσσιν ἐπιχθονίοισιν ἀρωγούς.
Πολλὰ δὲ πιανθέντα βοῶν ὅγε μηρία καίει,
Μησὶ περιπλομένοισιν, ἐρευθομένων ἐπὶ βωμῶν,
Αὐτός τ' ἰφθίματ' ἄλοχος. τᾶς, οὔτις ἀρείω
Νυμφίον ἐν μεγάροισι γυνὰ περιβάλλετ' ἀγοστῷ
Ἐκ θυμοῦ στέργοισα κασίγνητόν τε πόσιν τε.
Ὧδε καὶ ἀθανάτων ἱερὸς γάμος ἐξετελέσθη,
Οὓς τέκετο κρείουσα Ῥέα βασιλῆας Ὀλύμπου.
Ἓν δὲ λέχος στόρνυσιν ἰαύειν Ζηνὶ καὶ Ἥρῃ,
Χεῖρας φοιβήσασα μύροις ἔτι παρθένος Ἶρις.

Χαῖρε ἄναξ Πτολεμαῖε. σέθεν δ' ἐγὼ ἶσα καὶ ἄλλων
Μνάσομαι ἡμιθέων. δοκέω δ' ἔπος οὐκ ἀπόβλητον
Φθέγξομαι ἐσσομένοις. ἀρετήν γε μὲν ἐκ Διὸς αἰτεῦ.

ΕΛΕΝΗΣ ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ.
Εἰδύλλιον ιη.

Ἐν ποκ' ἄρα Σπάρτᾳ ξανθότριχι πὰρ Μενελάῳ,
Παρθενικαὶ θάλλοντα κόμαις ὑάκινθον ἔχοισαι.
Πρόσθε νεογράπτω θαλάμω χορὸν ἐστάσαντο
Δώδεκα ταὶ πρᾶται πόλιος μέγα χρῆμα Λακαινᾶν.
Ἁνίκα Τυνδαρέω κατελέξατο τὰν ἀγαπητὰν
Μναστεύσας Ἑλέναν ὁ νεώτερος Ἀτρέος υἱός.
Ἄειδον δ' ἄρα πᾶσαι ἐς ἓν μέλος ἐγκροτέοισαι
Ποσσὶ περιπλέκτοις, περὶ δ' ἴαχε δῶμ' ὑμεναίῳ.
Οὕτω δὴ πρώϊζα κατέδραθες ὦ φίλε γαμβρέ.
Ἦ ῥά τις ἐσσὶ λίαν βαρυγούνατος, ἦ ῥα φίλυπνος;
Ἦ ῥα πολύν τιν' ἔπινες, ὅτ' εἰς εὐνὰν κατεβάλλευ;
Εὕδειν μὲν σπεύδοντα καθ' ὥραν αὐτὸν ἐχρῆν τυ.
Παῖδα δ' ἐᾶν σὺν παισὶ φιλοστόργῳ παρὰ ματρὶ
Παίσδειν ἐς βαθὺν ὄρθρον. ἐπεὶ καὶ ἔνας καὶ ἐς ἀῶ,
Κεἰς ἔτος ἐξ ἔτεος Μενέλαε τεὰ νυὸς ἅδε,